

Posudek bakalářské práce

Název:	Klient substituovaný buprenorfinem v doléčovacích zařízeních v kontextu skupinové psychoterapie
Autor:	Nora Staňková
Vedoucí:	Jaroslav Vacek, Dušan Randák
Oponent:	Martin Titman

Předložená bakalářská práce se zabývá aktuální, praktickou a provokativní otázkou: jsou substituovaní klienti praktikujícími odborníky považováni za abstinující a mají nárok na celé spektrum adiktologických služeb jako ostatní (vy)lčení klienti? Jedná se o práci výzkumnou, která si klade za cíl zmapovat přístup k substituovaným klientům v doléčovacích zařízeních, a to z pohledu pracovníků těchto zařízení, což se jí také v dostatečné míře daří.

Teoretická část je relativně velmi obsáhlá (celkem 29 stran), mapuje oblasti, které v sobě obsahuje již název práce, tedy substituci, doléčovací zařízení a skupinovou psychoterapii. Stručně se také zmiňuje o Mezinárodní klasifikaci nemocí, která substituované klienty definuje jako abstinující, což je v rozporu s obvyklou praxí poskytování doléčovacích služeb v ČR – tento fakt se pak **stává východiskem pro formulaci cíle výzkumu** a celou praktickou část práce.

V teoretické části je patrný určitý „rozstřel“ – tři hlavní témata jsou zpracována široce a občas možná až nadbytečně detailně vzhledem k výzkumné části práce (např. precizní popis dávkování a způsob podávání substitučních preparátů). Naopak se zdá, že zde trochu chybí propojení a důraz na „lidskou stránku věci“: dočteme se o tom, jak funguje substituce jako taková, nevíme ale, jak „funguje“ substituovaný klient, že má nějakou osobnost a specifické potřeby (nebo případně, že existuje něco jako postoje pracovníků doléčovacích programů, které budou v praktické části vlastně zkoumány...). Tyto výhrady ale nepovažuji za nikterak zásadní, to co napsáno je, je napsáno **přehledně, jasně a fakticky správně**. Autorka provedla důkladnou rešerši, a jak shrnuje, práce, které by se zabývaly přímo tématem doléčování substituovaných klientů, se jí nalézt nepodařilo.

V práci se nevyskytují pravopisné chyby a **formální úprava je velmi dobrá**. Literatura je po formální i obsahové stránce citována správně, text zachovává logickou strukturu. Seznam použité literatury má ale formální nedostatky a není důsledně dodržen formát APA: občas je použito celé jméno autora namísto počátečního písmene, občas chybí úplně; u některých zdrojů chybí vydavatel a místo vydání; zkratky nejsou jednotné (objevují se např. všechny následující: a kol., a kolektiv, et al.).

Cíl výzkumu je definován dostatečně srozumitelně a jasně, výzkumné otázky mu odpovídají (jedná se o kvalitativní výzkum). Výzkumné otázky jsou sice formulovány jako otázky typu „ano-ne“, a bylo by možná vhodnější je formulovat jako otevřené, ale autorka se k nim jako k otevřeným otázkám staví a odpovídá na ně mnohem zevrubněji než jen jednoslovnou odpovědí, která by byla formálně správná. **Popis použitých metod**, výběru výzkumného souboru, samotné realizace výzkumu včetně zakoušených problémů, analýzy získaných dat i etických otázek **je velmi precizní a úplný**. Přílohou práce jsou jednak použité nástroje (informovaný souhlas a dotazník s pokyny pro vyplňování), jednak také kompletní (a velmi přehledná) tabulka sebraných dat vytištěná na formátu A0!

Výsledky výzkumu jsou formulovány srozumitelně, prezentovány strukturovaně, a ve vztahu k výzkumným otázkám **nepostrádají přehlednost** (kapitola 10.6 na str. 59). Velmi oceňuji průběžné souhrny výsledků, které následují za každou podkapitolou a které výrazně přispívají k čitelnosti a srozumitelnosti výzkumné části. V prezentaci výsledků výzkumu lze také (s nadsázkou) najít „odpovědi na otázky, které nebyly položeny“ – tj. **prezentace výsledků překračuje stanovené cíle**, což ovšem nelze dost dobře chápat jako pochybení.

V **diskuzi** se autorka opírá o názory odborníka (lze o tom uvažovat jako o metodě validizace) a netradičně používá přímé citace. Zabývá se zde zejména možnými interpretacemi výsledků, krátce také

použitými metodami a možnými zkresleními (kritické zhodnocení použitých metod sběru dat je také předmětem kapitol 7.3 a 7.4 na str. 49).

Za klady této práce považuji zejména:

- aktuální a provokativní téma,
- úspěšnou snahu o zařazení 100% základního souboru do výzkumu,
- přehledné zpracování výzkumu a prezentace výsledků,
- přehlednou a úplnou výzkumnou dokumentaci.

Bodové hodnocení:

abstrakt	4
odůvodnění a rešerše odborné literatury	15
logika struktury práce	20
zpracování tématu a interpretace získaných poznatků	25
<u>odborný a společenský přínos a celková úroveň práce</u>	<u>14</u>
celkem	78

Závěr:

Autorka prokázala, že dokáže pracovat s literaturou a realizovat pro potřeby bakalářské práce dostatečný výzkum. Po zvážení rozsahu práce, kvality zpracování obou částí i prezentace výsledků vlastního výzkumu navrhuji práci připustit k obhajobě s hodnocením: **v ý b o r n ě**. Vzhledem k aktuálnosti a provokativnosti tématu, a také vzhledem k metodologické preciznosti zpracování výzkumu doporučuji výsledky práce publikovat.

V Praze, dne 22. 8. 2008

Mgr. Jaroslav Vacek